

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
İSLAM TETKİKLERİ MERKEZİ DERGİSİ
JOURNAL OF THE NEAR EAST UNIVERSITY ISLAMIC RESEARCH CENTER

Yıl 6, Cilt 6, Sayı 2, Güz 2020

Onursal Editör / Honorary Editor
Prof. Dr. Ümit HASSAN (Rektör/President)

Baş Editör / Editor in Chief
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez

Editörler / Editors
Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci
Dr. Ahmet Koç

Yayın Kurulu / Editorial Board
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez

Prof. Dr. İbrahim Çapak
Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci
Doç. Dr. Ümit Horozcu
Dr. Muhammed Mücahit Asutay
Dr. Ahmet Koç

Alan Editörleri / Field Editors
Tarih: Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez
Felsefe: Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci
Din Eğitimi: Dr. Ahmet Koç
Edebiyat: Dr. İdris Söylemez
Sanat: Dr. Zeynep Münteha Kot Tan

Dil Editörleri / Language Editors
İngilizce: Dr. Serkan Uçan
Arapça: Dr. Muhammed Mücahit Asutay,
Farsça: Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez
Yazım Editörü: Uzm. Hasan Burak Aydın

Danışma Kurulu / Advisory Board
Prof. Dr. Mümtaz Ali
(International Islamic University, MALEZYA)
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez
(Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, KKTC)
Prof. Dr. Talip Atalay
(KKTC Din İşleri Başkanı, KKTC)

Prof. Dr. Muhammed Babaammi
(Metodoloji Enstitüsü Müdürü, CEZAYİR)
Prof. Dr. İsmail Bardhi
(Dean School of Islamic Theology of Skopje, ABD)
Prof. Dr. İbrahim Çapak
(Bingöl Üniversitesi Rektörü, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şenol Bektaş
(Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC)
Prof. Dr. İlyas Çelebi
(İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şinasi Gündüz
(Uluslararası Balkan Üniversitesi Rektörü, MAKEDONYA)
Prof. Dr. Enis Hurşit
(Refah Üniversitesi Rektörü, PAKİSTAN)
Prof. Dr. Ali Karadağı
(Katar Üniversitesi, KATAR)
Prof. Dr. Raşit Küçük
(İslam Araştırmaları Merkezi Başkanı, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Mehmet Emin Özafşar
(Ankara Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ömer Özsoy
(Frankfurt Üniversitesi ALMANYA)
Prof. Dr. Burhanettin Tatar
(Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hasan Kamil Yılmaz
(Sebahattin Zaim Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hakan Olgun
(İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci
(Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, KKTC)
Doç. Dr. Muhammed Reyyan
(Ürdün Üniversitesi, ÜRDÜN)
Doç. Dr. Mehmet Ümit
(Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Yusuf Suiçmez
(Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, KKTC)
Dr. Recep Duran
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, TÜRKİYE)

Yönetim Yeri / Head Office
Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

İletişim / Contact
Yakın Doğu Bulvarı, PK: 99138, Lefkoşa-KKTC
+90 392 223 64 64 (5472); is.tem@neu.edu.tr

Baskı / Printing
Yakın Doğu Üniversitesi Matbaası/Aralık 2020

Yakın Doğu Üniversitesi İslam Tetkikleri Merkezi Dergisi yılda iki defa yayın yapan uluslararası hakemli bir dergidir. Dergide yer alan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayınlanan yazılar izin alınmadan kısmen ya da tamamen başka bir yerde yayınlanamaz.

Journal of The Near East University Islamic Research Center is a bi-annual peer reviewed journal. All responsibility originating from articles and other texts published in the journal belongs to the author. It is not permissible to partially or entirely reproduce any text or article published in the journal.

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ İSLAM TETKİKLERİ MERKEZİ
DERGİSİNİN TARANDIĐI DİZİNLER ve VERİTABANLARI

DergiPark
AKADEMİK

Google
Scholar

İLÂHİYAT ATIF DİZİNİ

ASOS
indeks

CiteFactor
Academic Scientific Journals

İÇİNDEKİLER

EDİTÖRDEN.....309

Araştırma Makaleleri

Birgül BOZKURT

MUHYİDDİN İBN ARABİ VE ABDULHAK İBN SEB'İNİN
VAHDET ANLAYIŞLARININ MUKAYESESİ.....311

Adnan ARSLAN

KLASİK ARAP ŞİİRİNDE YERİLEN KÖTÜ BİR AHLAK:
MAL/SERVET BİRİKTİRMEK.....369

İdris SÖYLEMEZ

NÂBÎ'NİN HAYRİYYE'SİNDE İSLAM'IN
ŞARTLARI.....397

Sabri HİZMETLİ

L'HOMME DANS LA BIBLE ET LE CORAN.....441

Kamran SOKHANPARDAZ

بررسی انواع شاخص های «ظهر شرعی» و مصادیق آن در معماری
برخی از مساجد و مدارس اسلامی دوره صفویه.....483

Kitap Değerlendirmesi

Meryem SEZGİN

OSMANLI İKTİSAT TASAVVURU VE MODERNLEŞME: 19.
YÜZYILDAN PORTRELER-OLAYLAR-BELGELER.....521

YAZIM KURALLARI, KISALTMALAR VE SAYFA DÜZENİNDE
UYULMASI GEREKEN KURALLAR.....535

EDİTÖRDEN

Değerli Okurlar;

Yakın Doğu Üniversitesi İslam Tetkikleri Merkezi Dergisi, altıncı yılında on ikinci sayısı ile yayındadır. 2020 yılı içinde önemli ulusal ve uluslararası dizinlerde taranmaya başlayan dergimiz geçtiğimiz ay içinde de “*Scientific Indexing Services*” dizininde taranmaya başladı. Ayrıca bu yılsonunda tamamlanacak olan TR Dizin izleme sürecimizin de olumlu sonuçlanmasını beklemekteyiz. Her geçen gün daha kurumsal bir yapıda ilerleyen dergimizde, bu sayıdan itibaren Hasan Burak Aydın hocamız, yazım ve dil editörü olarak görev yapmaya başladı, kendisine hoş geldin diyoruz.

Bu sayımızda İslam felsefesi, Arapça, İslam hukuku, Türk-İslam edebiyatı, din eğitimi ve Türk-İslam sanatları alanlarında kaleme alınmış birbirinden değerli yedi araştırma makalesi ve bir kitap değerlendirmesi ile huzurlarınızdayız.

Birinci makalemiz Birgül Bozkurt’a ait olup “*Muhyiddin İbn Arabi ve Abdulhak İbn Seb’in’in Vahdet Anlayışlarının Mukayesesi*” başlığını taşımaktadır. Makalede Endülüslü iki büyük düşünür Muhyiddin İbn Arabi ve Abdulhak İbn Seb’in’in vahdet anlayışları karşılaştırılmıştır. Her ikisi de aynı kültür ortamı içerisinde yetişen bu iki düşünürün vahdet fikrini savunmakla birlikte bu anlayışın içeriğinde ayrıldıkları noktalar makalede incelenmiştir.

İkinci makalemiz Adnan Arslan’a ait olup “*Klasik Arap Şiirinde Yerilen Kötü Bir Ahlak: Mal/Servet Biriktirmek*” başlığını taşıyan makaledir. Makalede klasik dönem Arap şairlerinin şiirleri mal yığıma hırsı ve cimrilik açısından incelenmiştir. İbnü’r-Rûmî, Ebû Temmâm, Ebu’l-Atâhiye ve el-Mütenebbî gibi şairlerin şiirleri içerik incelemesine tabi tutularak bu iki tema ele alınmıştır.

Üçüncü makalemiz İdris Söylemez’e ait olup “*Nâbi’nin Hayriyye’sinde İslam’ın Şartları*” başlığını taşımaktadır. Müellif

makalesinde, 17. yüzyıl Klasik Türk Edebiyatının önemli şairlerinden olan Yusuf Nâbî'nin mesnevi nazım tarzıyla kaleme aldığı “Hayriyye” eseri bağlamında, Müslüman bir gencin eğitiminde önemli olan konuların başında gelen İslam'ın şartları hususundaki şairin görüşlerini ortaya koymaktadır.

Dördüncü makalemiz Sabri Hizmetli'ye ait olup “*L'homme Dans La Bible Et Le Coran*” başlığını taşıyan Fransızca makaledir. Makalede Hıristiyanlık ve İslam'ın “insan anlayışları” bu dinlerin kutsal kaynakları temelinde sunulmaktadır. Müellif, Hristiyanlık ve İslam'ın insanla ilgili yaklaşımlarını Kitab-ı Mukaddes'ten ve Kur'an'dan alıntılanan ayetlerle temellendirmiş, bunları yorumlayarak karşılaştırma yoluna gitmiştir.

Beşinci makalemiz Kamran Sokhanpardaz'a ait olup “*Safevî Döneminin Bazı Cami ve Medreselerinde Şer'i Öğlen Vaktini Belirleyen Uygulamaların İncelemesi*” başlığını taşıyan Farsça makaledir. Makalede, Safevî Dönemi'ne ait cami ve medreselerdeki şer'i öğlen vaktini belirleyen uygulamalar incelenmiştir.

Altıncı ve son makalemiz Meryem Sezgin'e ait olup “*Osmanlı İktisat Tasavvuru ve Modernleşme: 19. Yüzyıldan Portreler-Olaylar-Belgeler*” başlığını taşıyan kitap değerlendirmesidir. Makalede Osmanlı'nın iktisadi tasavvurundaki dönüşümü modernleşme süreci bağlamında ele alan Ömer Karaoğlu'nun mezkûr kitabı bilimsel bir titizlik içinde incelenmektedir.

Bu vesileyle dergimize makale göndererek katkıda bulunan araştırmacılarımıza, dergimize gelen makaleleri büyük bir titizlik ve akademik olgunlukla değerlendiren hakemlerimize, derginin düzenli şekilde çıkmasını sağlayan yayın kurulumuza ve üniversite yönetimimize şükranlarımı sunuyorum, yeni sayıda buluşmak üzere esenlikler diliyorum.

Baş Editör

Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ